

ראש הישיבה / **נקודה מתוך "לחיות עם פרשת השבוע"**

אנו מוצאים בפרשה כמה עניינים שאותם מצווה התורה לא לשכוח: "רְאֵה לְמַדְתִּי אֶתְכֶם חֻקים וּמִשְׁפָּטִים כַּאֲשֶׁר צִוִּי ה' אֱ-לֹהֵי לַעֲשׂוֹת כִּן בְּקִרְבְּ הָאָרֶץ אֲשֶׁר אִתְּם בָּאִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ. וְשִׁמְרָתֶם וְעִשִּׂיתֶם כִּי הוּא חֻקְמַתְכֶם וּבִינְתְּכֶם לְעֵינֵי הָעַמִּים אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּן אֶת כָּל הַחֻקִּים הָאֵלֶּה וְאָמְרוּ רַק עִם חֻקְכֶם וְנִבְּוֹן הַגּוֹי הַגָּדוֹל הַזֶּה. כִּי מִי גוֹי גָדוֹל אֲשֶׁר לוֹ אֱלֹהִים קְרִבִים אֵלָיו כֹּה' אֱ-לֹהֵינוּ בְּכָל קְרָאֵנוּ אֵלָיו. וּמִי גוֹי גָדוֹל אֲשֶׁר לוֹ חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים צְדִיקִים כָּל הַתּוֹרָה הַזֹּאת אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹתֵן לְפָנֶיכֶם הַיּוֹם. רַק הֲשָׁמַר לָךְ וְשָׁמַר נִפְשְׁךָ מֵאֵד פֶּן תִּשְׁכַּח אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ וּפִן יִסּוּרוּ מִלְּבָבְךָ כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ וְהוֹדַעְתָּם לְבְנֶיךָ וּלְבְנֵי בְנֶיךָ". (דברים ד, ה-ט)

וכן: "הֲשָׁמְרוּ לְכֶם פֶּן תִּשְׁכַּחוּ אֶת בְּרִית ה' אֱ-לֹהֵיכֶם אֲשֶׁר כָּרַת עִמָּכֶם וְעִשִּׂיתֶם לְכֶם פֶּסַל תְּמוֹנֹת כֹּל אֲשֶׁר צִוָּה ה' אֱלֹהֵיךָ". (דברים ד, כג)

השכחה היא עניין מאוד יסודי. מדוע אנחנו שוכחים דברים? מהו מקור הזכרון והשכחה? בספרים הפנימיים הזכרון והשכחה נקראים "פנים" ו"אחור". ר' נחמן מברסלב מבאר ש"פנים" זו הפגישה הבלתי אמצעית - פגישה של חיים. כשאתה נפגש עם מישהו ורואה את פניו אתה יודע בבירור שזה הוא. אתה לא צריך להשתמש בסברות. לעומת זאת כשאתה נפגש עם אדם מאחור לא תמיד אתה יכול לראות מיד במי מדובר, ואתה צריך להתחיל לחשוב: זה הגובה שלו, אלו הבגדים שלו, זו צורת ההליכה שלו וכו' - ורק על פי זה אתה מכריע לבסוף מי הוא.

מציאות של "אחור" היא מציאות של סיבה ומסובב. הדברים לא עומדים בפני עצמם אלא תלויים זה בזה - למה לעבוד? כדי להרוויח כסף, למה להרוויח כסף? כדי לאכול, למה לאכול? כי רעבים. אתה לא חי את הדברים עצמם, אלא כל דבר הוא שלב מסוים בתהליך. לעומת זאת את המציאות שאותה אתה חי אתה תמיד זוכר. השכחה נמצאת רק ב"אחור", בקישור שבין השלבים. היא נובעת מהכניסה של האדם למציאות החומרית, מציאות שבה הוא עושה דברים מסוימים בשביל דברים אחרים - והיא משכיחה ממנו את החיים כמו שהם באמת, את החיים עצמם.

כשאדם שוקע בתוך המציאות החומרית הוא לא רואה את הקב"ה בבחינת "פנים", ולכן יש חשש שהוא ישכח את הקב"ה לגמרי. זו המציאות הקשה שעם ישראל עלול להתקל בה כשהוא נכנס לארץ ישראל, ולכן האיסור הזה מופיע בספר דברים העוסק בהכנת עם ישראל לקראת הכניסה לארץ.

מצד אחד ארץ ישראל היא "ארץ אשר ה' אלקיך דרש אתה, תמיד עיני ה' אלקיך בה..." עליה אמר ריה"ל "חיי נשמות אויר ארצך". מציאות שבה השגחת ה' היא על כל עץ או שיח ורואים בה את "טביעת האצבע" האלוקית על כל דבר ודבר. מצד שני, בארץ ישראל דווקא משום שקדושתה עליונה כל כך, האלוקות מלובשת בדברים גשמיים ומעשיים. צריך לעבוד את האדמה, להקים ממשלה ופוליטיקה, להילחם וכד' - והלבושים הללו יכולים להסתיר את האמת האלוקית שבארץ. אנחנו עלולים להישאב ללבושים ולשכוח את המציאות הפנימית האמיתית.

אחד התפקידים של ספר דברים הוא להזכיר לנו לקראת הכניסה לארץ שכל המציאות החומרית שאיתה ניפגש בארץ היא רק לבושים למציאות האלוקית. וישנם כמה דברים שאסור שנשכח: את מעמד הר סיני, את הברית שלנו עם ה' ואת ה' עצמו. כשנזכור את הדברים האלה נוכל להיכנס לארץ ולחיות חיי נשמה במציאות הגשמית.

מתוך השיעור שהועבר בכ"ה בתמוז תשע"ד
השיעור המלא נמצא באתר הישיבה.

פינת הילדים

חשינות חיפוש כפרשה וברה"י

(לאחר מציאת המושג בקשו בשולחן שבת מאבאמא להרחיב על המושג שמצאתם)

1. מצא 5 הבדלים בין עשרת הדברות שפרשתנו לבין עשרת הדברות שבפרשת יתרו!

2. מדוע בפרשת "ואהבת" כתוב "בכל לבבך" ולא "בכל לבך"?

3. מה פירוש הציווי "ולא תחנם?" (שני פירושים)

חזרים כחווה הכא...

"כמו שישראל אינם יכולים להימצא תמיד במעמד אחד, והם צריכים להתעלות ולהתרומם משעה לשעה ומרגע לרגע, "ילכו מחיל אל חיל" כן ארץ ישראל צריכה לגלות תמיד דברים חדשים ואורות נפלאים ורוממים" (הרב יעקב משה חרל"פ, מי מרום ו, חלק ג, פרק כט)

הגמרא אומרת: "מאי טעמא דר' נחוניא בן הקנה, אמר אביי: נאמר 'אסון' בידי אדם ונאמר 'אסון' בידי שמים, מה אסון האמור בידי אדם פטור מן התשלומין, אף אסון האמור בידי שמים פטור מן התשלומין". המילה "אסון" כשלעצמה מורה על מידת דין קשה. הלימוד בגירה שוה שהיא בהנהגת התפארת שהיא מידת הרחמים, מלמד על עומק פנימי שבו יש בחינה של רחמים.

בפרשת יוסף ואחיו למדנו על אסון בידי שמים. פחדו של יעקב מאסון שיקרה לבנימין, הוא שהוביל לערבותו של יהודה לבנימין. ערבות זו היא הדבר שאותו ביקש יוסף להשיג בכל הסיפור, והיא שהובילה להתודעתו של יוסף לאחיו ולאחדות שבטי ישראל, אשר אפשרה להם לרדת למצרים באופן שיישאר עם אחד עד צאתם ממצרים ועד כניסתם לארץ ישראל.

בדאי הייתה הנהגת הרחמים בעומקה של פרשה זו, והיא עניינה אותו ממון. עד עכשיו לא ראה האור אלא נתון במעי אמו, שבכל דבר דובר התורה מזהרת לישראל, משל לבן מלכים שהזהירו אביו שלא יתקל בכל דבר וילקה, והוא חביב עליו כבבת עינו. כך הקב"ה הזהיר לישראל על המצות, למה שהם חביבין עליו יותר מן המלאכים, שנאמר (דברים יד) 'בנים אתם לה' אלהיכם, וכן דוד אמר (תהלים צט) 'ה' אלהינו אתה עניתם אל נושא היית להם ונוקם על עלילותם'."

בספר "תולדות יצחק" על אתר מביא דרשה לפרשיה זו בשם מדרש וזו לשונו: "'כי ינצו אנשים', במדרש זה מיכאל וס"מ, 'ונגפו אישה הרה', זו כנסת ישראל, 'ויצאו ילדיה', בגלות, 'ענש יענש' ס"מ, 'כאשר ישית עליו הקב"ה'. אף מריבה בין אנשים, כשהיא מופיעה בפרשה בתורה, מלמדת על תהליכים עליונים אשר הם שורש למתרחש עלי אדמות בין שני האנשים הניצים, הגורמים ליציאת הילדים ממקום גידולם הטבעי ברחם אימם. התהליכים העליונים קשורים להנהגת הקב"ה את ישראל שהיא הנהגת הרחמים.

בפרשה זו יש ענין נוסף. כך דרשו חכמים במדרש רבה (ל', ו'): "בא וראה כמה צוה הקב"ה בפרשה זו על כל דבר דובר, שנאמר 'כי ינצו אנשים ונגפו אישה הרה', אף מנהג הנהגת הרחמים בעומקה של פרשה זו, והיא עניינה אותו ממון. עד עכשיו לא ראה האור אלא נתון במעי אמו, שבכל דבר דובר התורה מזהרת לישראל, משל לבן מלכים שהזהירו אביו שלא יתקל בכל דבר וילקה, והוא חביב עליו כבבת עינו. כך הקב"ה הזהיר לישראל על המצות, למה שהם חביבין עליו יותר מן המלאכים, שנאמר (דברים יד) 'בנים אתם לה' אלהיכם, וכן דוד אמר (תהלים צט) 'ה' אלהינו אתה עניתם אל נושא היית להם ונוקם על עלילותם'."

חביבות ישראל לקב"ה והנהגתו אותם ברחמיו היא שהביאה פרשה זו לתורה. ביאור הענין הוא כפי הנראה, שהזהרת הקב"ה את ישראל בפרשה, לא באה על מנת להעניש את הפוגע, כי אם על מנת שלא יגיעו אנשים לציור כזה של חיים, כאדם שהזהירו אביו שלא ייתקל בדבר ויילקה.

מטרת התורה היא למנוע פרשיות כאלו, ולהרתיע את כל מי שיש לו את התכונות העלולות להביא אותו למציאות כזו של אנשים ניצים הפוגעים באישה הרה. הגזירה השווה מלמדת אותנו להביט אל עומק הפרשה, שם אנו פוגשים את מידת הרחמים, ואת חביבותו של ישראל לקב"ה.

מחוללים זוגיות במעלות / הרב שימי ורחל אופיר | מחזור טז

המשנה מספרת שבט"ו באב היו בנות ירושלים יוצאות לחולל בכרמים, וקוראות לבחורי ישראל: "בחור, שא נא עיניך וראה מה אתה בורר לך! אל תיתן עיניך בנוי, תן עיניך במשפחה, שקר החל והבל היפי אישה ויראת ה' היא תתהלל!". חכמים מוסיפים שכל אחת מבנות ירושלים הבליטה את מעלותיה כדי למשוך את ליבם של הבחורים: "יפיפות שבהן מה היו אומרות? תנו עיניכם ליופי, שאין האשה אלא ליופי. מיוחסות שבהן מה היו אומרות? תנו עיניכם למשפחה, לפי שאין האשה אלא לבנים. מכוערות שבהם מה היו אומרות? קחו מקחכם לשום שמים, ובלבד שתעטרונן בזהובים". הבחורים ידעו על המחוללות, ו"מי שאין לו אשה נפנה לשם".

החיפוש אחר מציאת בן/בת זוג מלווה אותנו מתחילת הבריאה - "ולאדם לא מצא עזר כנגדו". בסופו של דבר יש צורך בהתערבותו של בורא העולם, שרק בעקבותיה ניתן לומר: "זאת הפעם, עצם מעצמי ובשר מבשרי", וכך לדורות - "מה' אישה לאיש, וגמה' אִשָּׁה מְשֻׁלָּת".

גם בימינו קשה ויוווגן קהרעית ים סוף. מובן שמלבד הכוונותיו של בורא העולם מוטל על האדם לחפש ולהמצוא את בת זוגו. ישיבת מעלות רואה חשיבות מרובה בהקמת בתים בישראל, עוסקת בעניין זה ורוצה לקחת חלק בסיוע להיכרות לתלמידים ולבוגרים המחפשים את בנות זוגן. כיום מטעם הישיבה עוסק בכך הרב אורד, וגם אנו משתתפים בזה מזה מספר חודשים. לשם כך אנחנו מראיינים, פנים אל פנים או בזום, תלמידים ובוגרים המעוניינים בכך, וכן בחורות רבות, ומשתדלים להכיר ביניהם. ההיכרות נעשית בלי שיפוטיות, לכל אחד ואחת מנסים למצוא את מה שהם מחפשים. אנו משתדלים ללוות את מי שמעוניין בכך לאורך הקשר, מתוך הבנה שליווי יכול לעזור בשיקול הדעת ובקבלת ההחלטות. לאלה מהתלמידים שטוענים שאיננו מכירים מספיק את שני הצדדים אנו מציגים את המחקר שטוען שלמעלה מ-80% מההצלחות הן של מי שמכיר רק צד אחד מתוך השניים, ואת הצד השני היכרות שטחית... בחודשים אלה רואיינו עשרות בחורים ובחורות, יצאו לפועל מפגשים ("דייטים") רבים ומעגל הפונים הולך ומתרחב, ומעבר לגבולותיה של הישיבה. אז מחולות בכרמים אנחנו לא מציעים, אבל בוגרים המעוניינים שננסה להכיר להם או לבנותיהם מומנים לפנות אלינו לתיאום ראיון, ולשלוח הודעה או להתקשר ל - 0547297788. אולי נצליח קצת לקדם את יומו של המחול הגדול, של השותף המרכזי בזיווגינו, "עתידי הקדוש ברוך הוא לעשות מחול לצדיקים". יהי רצון שנזכה רק לשמחות!

הועברה
בהדמנות הזאת אני רוצה להגיד תודה רבה לרב על השיעורים המצויינים שהיו אני מודה שבתחילת הדרך הייתי סקפטי כי בכל זאת אני נשוי כבר 25 שנים (לפני כחודש הילדים חגגו לנו חתונת הכסף...).
יש לנו אפילו נכד... אז אמרתי לעצמי מה כבר יכול להתחדש לי בתחום... אבל ממש הופתעתי לטובה
השיעורים היו אפקטיביים והיישום שלהם הורידו משמעותית את "גובה הלהבות" והתדירות של ההתנגשויות
כל הנושא של לכבד גם בסאבטקסט, לא לנסות לשנות את האחר, לא לשפוט, להכיר בקיר, להבין שהערך העצמי שלי לא נגזר מהמבט של האחר עלי ועוד...
כמובן שצריך עוד להשתפר ולא הכל מושלם אבל עדיין המון תודה
12:00

עם סיום הסדנה של הרב זק לבוגרים, אנו מביאים לכם קצת רשמים ממשתתפי הסדנה. בע"ה בשנה הבאה יפתח מחזור נוסף.

הרב שלום שבוע טוב,
רציתי רק להגיד תודה רבה רבה!!!
על המסירות הנפש הגדולה,
על כל החומר וההשקעה ששיתפת אותנו בה ומרגש שהשקעה בה עמל רב של שנים!!!
והכי חשוב אישתי אומרת שמורגש שאני עובר משהו משמעותי...
אבל, חשבתי קצת ונראה לי שהפרמט של שיתופים בקבוצה פחות מתאים לי עכשיו.
לא בטוח שארצה להשתתף. מחילה.
מאוד מודה לרב על תהליך מדהים שהעברת אותי... עד כה,
12:00

הועברה
שלומות הרב,
הסדנה נתנה לי כלים נפלאים שהפחיתו בצורה משמעותית את המתחים והחיכוכים שהיו מנת חלקנו פעמים רבות בתקופה זו של הכנה לפסח.
אני מתרגל בתקופה זו של ההכנות לפסח בעיקר שני דברים משמעותיים שקיבלתי מהסדנה: מצד אחד כבוד ואמון שאם רעיתי החליטה לנקוט בדרך מסוימת בניקיונות או בהכנת האוכל לפסח אז אני מכבד זאת למרות שאולי הייתי נוקט בעצמי אחרת אבל כיוון שאיני "מתכבד" לקחת על זה אחריות בעצמי אז הריני מכבד את החלטותיה הנבועות מתוך האחריות שהיא לקחה על עצמה (ועל כך אני אסיר תודה לה) ואני נותן בה אמון מלא.
אבל זוהי רק הקומה הראשונה שבה אני עדיין בבחינת שרי בבירודא.
הקומה השנייה והמשמעותית שגם בה לשמחתי אנו מצליחים לאחוז במעט תודות לסדנה של הרב היא הבחינה של ה"סיים בחיבורא". על אף שאננם שבאופי ובתחומי העניין שלי אינני "מחובר" למטבח, להכנת אוכל וכו', ועל אף שבתקופה זו יצא שעומס העבודה שלי גדול וגם בניקיונות לצערי לא יוצא לי לסייע יותר מדי - הרי שאם לניקיונות ולבישולים מצד עצמם אינני מחובר הריני מחובר בעבודות אהבה לרעייתי ועל כן אנו נחשבים ביחד ומחליטים ביחד מה לעשות וכיצד לחלק את הכוחות והמשאבים. הרי שעדיין אנו מרגישים שאנו נושאים בנטל יחדיו, אני בעבודה מחוץ לבית והיא בבית, ולא מרגישים פירוד למרות שאנו נמצאים פיזית ותודעתית במקומות שונים.
כמובן שיש לנו ברוך השם עוד הרבה מה להתקדם בתחומים אלו ואולם הטעימות שזכינו להשיג תודות לרב ולסדנה הנפלאה שהיא מעניק לנו גורמות לנו להשתוקק עוד ועוד לחיווק והעמקת תחושות השותפות והאהבה בינינו, ואנו מבינים שקשיים ותקופות לחוצות כמו עכשיו יכולים להקטין את הפגום בקשר אלא אף לחזק אותו כפינאיים לדברים בצורה הנכונה.
לפיכך אני מודה לרב מעומק לב מלא הערכה ותודה על הכלים שהוא העניק ומעניק לנו שמרוממים מהצד האחד ומעמיקים מהצד השני את הקשר ההוגי ביני ובין רעייתי ובעזרתו עוד ישיעו רבות על זוגיותנו, משפחתנו, ועל מעגלים מרחיבים מסביבנו בס"ד.
חג שמח ומבורך בשפע ברכה ושמחה לך ולב"ב.
12:00